

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/2023

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wstęp ogólny do Pisma świętego z elementami archeologii biblijnej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	General Introduction to Sacred Scripture with Elements of Biblical Archaeology
Kierunek studiów	Teologia kurs A (MSD Lublin)
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki teologiczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. prof. dr hab. Stefan Szymik
---	---------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	I	4
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	W-1: Podstawowe wiadomości (na poziomie szkoły średniej) na temat Biblii i środowiska jej powstania oraz podziału ksiąg biblijnych (ST i NT). W-2: Ogólna znajomość orędzia biblijnego i postaci biblijnych, w tym biblijnej historii zbawienia i jej najważniejszych okresów.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - ukazanie istoty i oryginalności Pisma Świętego: objawienie Boże a natchnienie biblijne i jego skutki: jedność, prawda i świętość; znaczenie prawdy zbawczej dla interpretacji ksiąg świętych i życia Kościoła; ukazanie wyjątkowości Pisma Świętego na tle starożytnej literatury pozabiblijnej, zwłaszcza apokryfów i pism z Qumran.
C2 - przekazanie wiedzy historycznej na temat powstania i historii oryginalnego tekstu biblijnego (hebrajskiego i aramejskiego, i greckiego); geneza kanonu biblijnego, jego żydowski i chrześcijański układ; powstanie najważniejszych starożytnych parafraz i przekładów (targumy, LXX, VL i Vg, inne) i ich znaczenie dla krytyki tekstu; wydania krytyczne Biblii i jej współczesne przekłady.

C3 - wprowadzenie w metody interpretacji tekstu biblijnego z uwzględnieniem katolickich zasad interpretacji (reguły literackie i historyczne, zasady teologiczne); krótkie wprowadzenie do archeologii i geografii biblijnej, zwłaszcza literackich i archeologicznych źródeł istotnych dla poznania politycznego i religijnego środowiska Biblii.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student poznaje i rozumie przedmiotową i formalną specyfikę nauk biblijnych, specjalistyczny język i stosowaną terminologię oraz jej greckie i łacińskie źródła;	T_W01
W_02	ma uporządkowaną i umożliwiającą dalszą specjalizację wiedzę na temat wyjątkowości i statusu Biblii, historii jej powstania i przekazywania oraz historycznych, literackich i teologicznych zasad interpretacji.	T_W01
W_03	posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauk biblijnych i ich dyscyplin pomocniczych i wiedzę o dzisiejszych nurtach i szkołach badawczych na polu nauk biblijnych i ich filozoficznej podbudowie.	T_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi przeprowadzić analizę tekstów biblijnych z użyciem właściwych narzędzi badawczych, a także opracować syntezę otrzymanych wyników;	T_U05
U_02	umie łączyć otrzymaną wiedzę na temat Pisma Świętego z innymi subdyscyplinami teologicznymi i potrafi dostrzec jego rolę w historii Kościoła.	T_U05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Definicja i treści ogólnego wstępu do Pisma św.
2. Słowo Boże – Objawienie a natchnienie biblijne
3. Świadectwo Pisma św. i rozwój nauki o natchnieniu
4. Systematyczny wykład nauki o natchnieniu biblijnym
5. Zakres i skutki natchnienia: jedność, świętość i prawda
6. Kanon Pisma Świętego: żydowski i chrześcijański
7. Historia kanonu biblijnego (ST i NT).
8. Apokryfy i pisma qumrańskie w relacji do ksiąg natchnionych
9. Dzieje tekstu ST i tekstu greckiego NT, wydania krytyczne ST i NT
10. Przekłady aramejskie i greckie Biblii hebrajskiej, przekłady łacińskie całej Biblii
11. Współczesne obce i polskie przekłady Biblii (wybór)
12. Literacko-historyczne i teologiczne zasady interpretacji Pisma św.
13. Nowe metody literackie i podejścia do interpretacji Biblii
14. Geografia i archeologia biblijna: źródła i zagadnienia wstępne
15. Historyczne, kulturowe i religijne środowisko Biblii (wybrane przykłady)

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01 W_02 W_03	wykład konwencjonalny wykład konwersatoryjny metoda metaplanu dyskusja	egzamin ustny	karta oceny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	analiza tekstu (biblijnego) praca zespołowa dyskusja	kolokwium, obserwacja	karta oceny

VI. Kryteria oceny, uwagi...

1. Obecność na zajęciach: dopuszczalna liczba nieusprawiedliwionych nieobecności to 0.
2. Aktywność studentów w trakcie wykładów: pytania, zainteresowanie treściami wykładu i wypowiedzi ustne, udział w dyskusji, praca w grupie.
3. Opanowanie wykładanych treści na podstawie podanej literatury i przygotowanie wskazanych tekstów biblijnych.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	70

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Paciorek A., <i>Wstęp ogólny do Pisma św.</i> , Tarnów 2003. <i>Wstęp ogólny do Pisma św.</i> , red. J. Szlaga, Poznań 1986. <i>Wstęp ogólny do Biblii</i> , Series religiologica Pomeraniae 2, red. P. Walewski, Rumia 2011. Majewski M., <i>Archeologia biblijna</i> , Kraków 2012. <i>Wielki atlas biblijny</i> , ed. J.B. Pritchard, red. wyd. pol. T. Mieszkowski, Warszawa 1994, 2010. Linsenbarth A. (red.), <i>Atlas biblijny</i> , Warszawa – Pelplin 2018.
Literatura uzupełniająca
Bednarz M., <i>Wprowadzenie do lektury Pisma Świętego</i> (Academica 12), Tarnów 1994. Gądecki S., <i>Archeologia biblijna</i> , t. 1-2, Gniezno 1994. Hanelt T., <i>Wstęp ogólny do Pisma Świętego. Skrótowy podręcznik dla studentów teologii</i> , wyd. 3, Gniezno 2009. Harrington W.J., <i>Klucz do Biblii</i> , wyd. 7, Warszawa 2012. Jankowski S., <i>Geografia biblijna</i> , Warszawa 2007. Jasiński A.S., <i>Wstęp ogólny do Pisma Świętego. Skrypt dla studentów</i> , Opole 1990.

Kudasiewicz J., *Teologiczno-praktyczny wstęp do Pisma św.* Oprac. B. Szier-Kramarek, K. Mielcarek
Lublin 1997.

Mazur Z., *Introdukcja biblijna (Wstęp do Biblii)*, Giżycko - Etk 2000.

Pietkiewicz R., *Gdy otwierasz Biblię. Podręcznik*, Wrocław 1995.

Pietkiewicz R. (red.), *Geografia i archeologia biblijna w zarysie*, Archeolog czyta Biblię, Wrocław
2011.

Salas A., *Biblia dziś. Tematy wprowadzające*, Częstochowa 1996.

Wojciechowski M., *Czym jest Biblia? Wprowadzenie do Pisma Świętego*, Częstochowa 2010.

Żychlińska B.K., *Wstęp ogólny do Pisma Świętego. Skrótowy podręcznik dla studentów teologii*,
Warszawa 2002.